

Informatikatörténeti Fórum - R10 50 éve történt

Tallózva az [ITF honlapján](#) meg az Informatika Történeti Kiállításon, az [ITK honlapján](#) az ott talált információk segítségével megünnepelhetjük

A magyar számítógépgyártás jelentős évfordulóját

1972. decemberben megtörtént az R10, a EC1010 nemzetközi bevizsgálása, sikerrel.

és rövid áttekintést is adunk az ESZR-rel kapcsolatban.

Előzmények

1968 január Koszigin szovjet miniszterelnök levelet írt a KGST országok miniszterelnökeinek: javasolta hogy a számítástechnikai területén bekövetkezett lemaradás miatt legyen egy fejlesztési, gyártási együttműködés közös projekt a számítástechnika területén is, egy speciális nemzetközi együttműködés keretében élén a Számítástechnikai Kormányközi Bizottsággal (SZKB). Ez lett a kiindulópontja Egységes Számítógép Rendszer (ESZR) létrehozásának. OMFB elnöke Kiss Árpád képviselte az országot a SZKB-ban, de Sebestyén János teljes körű helyettesítésével. Itthon Sebestyén János OMFB elnökhelyettes vezetésével megalakult Számítástechnikai Tárcaközi Bizottság ([SZTB](#))

[Sebestyén János](#) visszaemlékezése az Egységes Számítógépes Rendszer hazai háttéréről és a útnak indított Számítástechnikai Központi Fejlesztési Programról : [Az ESZR és az SzKFP indulása](#) (6-7 oldal)

Ehhez kapcsolódik a szovjet számítástechnika története, benne magyarországi kapcsolatok az M3 és az ESZR területén: [Pioneers of Soviet Computing](#) .

A szakembereknek, a szakmát képviselőknek 1968.09.23-09.26-án a [Számítógéptechnika 68'](#) rendezvényen jelentették be az új nemzetközi együttműködést a KGST-n belül.

Kiss Árpád miniszter, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke nyitotta meg a konferenciát és vázolta a szakma fejlődési lehetőségeit Magyarországon, a legújabb kezdeményezéseket, a magyar – francia elektronikai és számítástechnikai kormányközi együttműködési megállapodást, valamint az akkor induló, a Koszigin szovjet miniszterelnök által javasolt, az akkor úgynevezett szocialista országok közötti fejlesztési együttműködést az Egységes Számítógépes Rendszer (ESZR) fényében. Szóba került, hogy a legfelsőbb – úgynevezett kormányközi – bizottságban az országot Kiss Árpád OMFB elnök/Sebestyén János OMFB általános

elnökhelyettes fogja képviselni, míg a műszaki irányító testület, a főkonstruktóri tanács magyar tagja [Náray Zsolt](#) lesz, akinek a vezetésével új intézet jön létre a koordinációs feladatok elvégzésére az [SZKI](#)

A rendezvény másik jelentősége:

Szentiványi Tibor kollégánk óriási ambícióval és lelkesedéssel keresett meg minden beszélgető csoportot, vagy akár egyedül is csellengő kollégát és ismertette számukra egy létrehozandó szakmai társaság koncepcióját és kérte a résztvevőket, hogy egyrészt támogassák ezt az elképzelést, adjanak ötleteket a társaság tevékenységnek kialakítására, valamint írásban is jelezzék belépési szándékukat a Neumann János nevét viselő társaságba. Ezt sokunk meg is tette. Ez lett az NJSZT !

[Beszámoló a rendezvényről](#)

Visszaemlékezések

Az R10 és az ESZR témával sok kollégánk (nagy köszönet érte) megemlékezett, leírta emlékeit, így

Faragó Sándor a SZÁMOK volt igazgatójának visszaemlékezése az ESZR magyarországi háttéréről és annak SZÁMOK-kal való kapcsolatáról: [Faragó Sándor: SZÁMOK \(előadás kézirat 2010.\)](#).

Szabó Máté a Carnegie Mellon University munkatársának a Ryad (ESZR) Magyarországon kutatási eredményeit bemutató előadása: Hungary's Early Years in the Ryad (Pisa 2015.)

[Hungary's Early Years in the Ryad](#).

Csendes József dokumentuma a magyar-francia együttműködésről és az SZKI szerepe a R10 fejlesztéshez. [Csendes József: Francia együttműködés és az ESZR](#).

[Történeti visszaemlékezés](#) [Németh Pál](#) tollából.

[Pótlapok az SZKI történetéhez](#) (1-4 oldal, 6-8 oldal)

[A VIDEOTON története 1938-1990](#) (121-137 oldal)

Az ESZR fejlesztések magyar számai, cégek

[SZKI](#) mint vállalat, mint egy könyv [Volt egyszer egy SZKI...](#)

[VIDEOTON](#) mint a vállalat, számítástechnika és a VIDEOTON: [Videoton számítástechnika \(Gerlai Mátyás\)](#)

[MOM](#) mint vállalat, [története](#)

[Telefongyár](#) mint fejlesztő és gyártó vállalat: fejlesztése: [TAP-34 \(Computerta\) személyi számítógép](#)

[BRG](#) mint vállalat, [története](#)

„Klasszikus” ESZR gépek

Az ESZR gépek (R10 kivételével) magyarországi forgalmazója: [OSZV](#)

[R45 számítógép](#) [R35 számítógép](#) [R30 számítógép](#) [R32 számítógép](#) [R20 és R22 számítógép](#) és [videó róla](#)

és amiből kiindult:

[IBM 360/40 számítógép](#) és: [videó róla](#)

[R10 az iTF honlapján](#)

[R10 az ITK-n](#)

Az ESZR témával kapcsolatos magyarországi személyek közül néhányan:

[Náray Zsolt](#), [Sebestyén János](#), [Pál László](#), [Németh Pál](#), [Kis Ádám](#), [Maizl József](#), [Sárossy József](#), [Dömölki Bálint](#), [Kovács Ervin](#), [Álló Géza](#).

és további **rendezvények, események**, amikor is az R10 és az ESZR is téma volt:

iTF események a Nagy Számítástechnikai Műhelyek sorozatában

2011. március 24. [SZKI bemutatkozik](#)

2011. november 30. [VIDEOTON bemutatkozik](#)

2012. február 1. [Az ESZR és az SzKFP vezető szervezet, OMFB](#)

2012. április 25. [EMG bemutatkozik](#)

2013. szeptember 25. [Magyar Optikai Művek története](#)

2013. október 30. [BRG bemutatkozik](#)

2014. február 12. [Az Országos Számítógéptechnikai Vállalat \(NOTO-OSZV\) története](#)

2018. március 9. [ESZR indulásának 50. évfordulója](#)

2018. május 17. [ESZR 50. év afterparty](#)

és még:

[KSH birodalom](#) (100-106 oldal)

Látható, hogy van mit áttekinteni, olvasni, emlékezni a Múlt örökséggel kapcsolatban, és ez csak a jéghegy csúcsa, igen javasoljuk, hogy látogassák meg és böngésszenek a honlapokon.

Köszönjük, ha ezzel is megtisztelnék.,

MK